

Історія

УДК 378(32-33-39)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18204278>

Роман Дяків — особистість, яка гуртувала навколо себе сподвижників

Микола Лампека,

кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури та металу
Київської державної академії декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну ім. М. Бойчука, Київ, Україна,
<https://orcid.org/0000-0001-9580-3399>

Прийнято: 20.12.2025 | Опубліковано: 31.12.2025

***Анотація.** Дослідження творчого та наукового доробку провідного вченого, видавця, культурно-громадського діяча Романа Степановича Дяківа полягає у теоретичному осмисленні значення його творів для вітчизняної культури та систематизації й упорядкуванні даних про них, а також визначенні впливу цього доробку на процеси, які формували самобутній образ української наукової спільноти другої половини ХХ — поч. ХХІ ст. що розвивалась у парадигмі національних традицій. Саме рівень самобутності окремих національних традицій є вагомим підґрунтям для пошуків української національної ідентичності. Коло зацікавлень Романа Степановича охоплювало широкий спектр суспільного життя українців — від процесів облаштування побуту і господарства до етичних та теологічних аспектів. Короткий ретроспективний огляд матеріалів, над якими працював Дяків, засвідчує пильну увагу автора до витоків і формотворчих засад, що*

кардинально вплинули на менталітет української нації. Тематика усіх його публікацій наукового та публіцистичного характеру спрямована у площину сприяння сталому розвитку українського суспільства в контексті світових тенденцій при збереженні етнічної ідентичності. Окрім того, Роман Дяків, як економіст за фахом, зробив вагомий внесок у становлення національної економіки конкурентно-спроможною, заснувавши Міжнародну економічну фундацію для сприяння українському підприємництву, та зареєструвавши Мистецький благодійний фонд ім. М. Бойчука в Київському державному інституті декоративно-прикладного мистецтва та дизайну. Матеріали дослідження можуть мати практичне використання і бути задіяними при розробці курсів з таких навчальних дисциплін, як історії українського підприємництва, торгівлі, етнографії, туризму, міжнародних відносин.

Ключові слова. Наука, педагогіка, економіка, Р. Дяків, Україна, середина XX — поч. XXI ст.

Roman Dyakiv—a personality who gathered soulmates around himself

Mykola Lampeka,

Candidate of Art History, Associate Professor,

Head of the Department of Artistic Ceramics, Wood, Sculpture and Metal,

Boychuk Kyiv State Academy of Decorative and Applied Arts and Design,

Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-9580-3399>

Abstract. *The study of the creative and scientific achievements of the leading scientist, publisher, cultural and public figure Roman Stepanovych Dyakiv consists in the theoretical understanding of the significance of his works for national culture and the systematization and arrangement of data about them, as well as determining*

the impact of this achievement on the processes that formed the distinctive image of the Ukrainian scientific community of the second half of the 20th — early 21st centuries, which developed within the paradigm of national traditions. It is the level of originality of individual national traditions that is a significant basis for the search for Ukrainian national identity. Roman Stepanovych's interests covered a wide spectrum of Ukrainian social life — from the processes of organizing everyday life and the economy to ethical and theological aspects. A brief retrospective review of the materials on which Dyakiv worked testifies to the author's close attention to the origins and formative principles that radically influenced the mentality of the Ukrainian nation. The subject matter of all his publications of a scientific and journalistic nature is aimed at promoting the sustainable development of Ukrainian society in the context of world trends while preserving ethnic identity. In addition, Roman Dyakiv, as an economist by profession, made a significant contribution to the national economy becoming competitive by establishing the International Economic Foundation to promote Ukrainian entrepreneurship, and registering the M. Boychuk Art Charitable Foundation at the Kyiv State Institute of Decorative and Applied Arts and Design. The research materials can have practical use and be used in the development of courses in such academic disciplines as the history of Ukrainian entrepreneurship, trade, ethnography, tourism, and international relations.

Keywords. *Science, pedagogy, economics, R. Dyakiv, Ukraine, mid-20th — early 21st century.*

Постановка проблеми. У сучасному світі проблема збереження національної ідентичності набуває пріоритетного значення. Процеси глобалізації нівелюють своєрідність багатьох культур світу, до того ж існує велика загроза імперських зазіхань на історичну та культурну спадщину сусідніх держав, що демонструють події останнього десятиліття. Протидія цим

факторам полягає у виявленні загальних тенденцій та всебічних підходів до проблеми аналізу і збереження національної культури та етичних особливостей етносу, визначенні їхнього місця у контексті соціокультурного поступу суспільства у XXI столітті і впливу цих процесів на формування національної самосвідомості [12].

Досвід науковців, які працюють в означеному сегменті заслуговує на ґрунтовне висвітлення їхніх емпіричних практик і всебічний аналіз історико-теоретичних міркувань. Роман Дяків є одним із подвижників, який присвятив науці понад сорок років свого життя і досяг чималих успіхів у цій царині. За вагомий внесок у громадську справу і просвіту його обрано академіком Національної академії наук України, та академіком Міжнародної академії оригінальних ідей.

Він працював професором Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступником директора Інституту українознавства, проректором з наукової роботи Інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука і всюди орієнтувався на моральні ідеали та культурні традиції притаманні нашому етносу, багато років поспіль був членом ради Міжнародного бойківського товариства, нагороджений орденом Святого Михаїла Архистратига [13].

Аналіз досліджень. Серед масиву науково-дослідницьких практик у галузі інформаційних, економічних, лінгвістичних, мистецьких та історико-соціальних складових української науки не в повній мірі можемо зустріти згадки про Романа Степановича Дяківа. Нажаль ґрунтовних наукових розвідок спрямованих на всебічний аналіз його творчого доробку не виявлено взагалі. Існують окремі сповіщення та анонси, які репрезентують вихід наукових видань, зустрічаються інформаційні ресурси про його творчий та життєвий шлях, зокрема, на сайті Мукачівського кооперативного фахового коледжу

бізнесу в добірці «Відомі імена» подано коротку довідку про наукові досягнення Романа Степановича [9].

Та цього недостатньо для осмислення того матеріалу, до якого долучився автор. Тому це дослідження спрямоване на комплексне вивчення усіх чинників, які сформували особистість Р. Дяківа як науковця і патріота, та наскрізний аналіз наявних друкованих праць, а саме видань енциклопедичної літератури. Наукова розвідка також дає змогу визначити його внесок у розвій національної економіки, як засновника міжнародної економічної фундації для сприяння українському підприємництву [2].

Таким чином, обраний ракурс дослідження дозволить по-новому оцінити творчий доробок знаного науковця і громадського діяча в контексті державотворчої традиції та спонукатиме до подальшого поглибленого вивчення впливу конкретної творчої особистості на загальну суспільну ситуацію і організацію соціокультурного простору в період становлення Незалежної Української Держави.

Метою написання наукової статті є сприяння оприлюдненню результатів емпіричних та теоретичних досліджень Романа Степановича Дяківа, як науковця, який займався питаннями освіти, економіки, банківської справи, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, етнографії, туризму, міжнародних економічних відносин [5,7].

Дослідження також допоможе уможливити визначення дотичності його методології до теоретичних, методологічних і ціннісних настанов, які сповідує наукове співтовариство і які слугують взірцем для вирішення наукових задач, що у свою чергу забезпечує осмислення індивідуального творчого методу і визначає внесок автора у розвиток вітчизняної культури та систематизує й упорядковує дані про його науковий доробок.

Об'єктом дослідження є українська національна культура — система цінностей, вірувань, традицій кінця ХХ — початку ХХІ століть.

Предметом дослідження є творча та наукова діяльність Р. С. Дяківа у контексті творення та розвитку національної культури в Україні.

Завдання дослідження:

- зосередити увагу на висвітленні наявних досліджень наукового спадку Р. С. Дяківа;
- проаналізувати зразки його друкованих видань;
- здійснити аналіз творчих зацікавлень автора в окремі періоди його діяльності;
- виявити особливості авторського стилю і термінології;
- з'ясувати значення наукової діяльності Р. Дяківа для становлення вітчизняної наукової школи.

Методологія дослідження. У ході дослідження використані принципи наукової достовірності і всебічності, культурознавчий і мистецтвознавчий підходи, а також теоретичні, емпіричні й емпірико-теоретичні методи наукового дослідження. Зокрема загально-філософський, когнітивний, аналітичний, системний, історичний, компаративний (історико-порівняльний), соціокультурний, крос-культурний (дифузійний).

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному та наскрізному вивченні наукових робіт, зокрема видань енциклопедичної літератури Р. Дяківа, які вийшли друком у провідних поліграфічних центрах, таких як «Зерцало», «Книгодрук» та інших.

Уперше:

- до наукового обігу введено усі наукові праці автора;
- окреслено культуротворчий аспект наукового методу Р. Дяківа.

Поглиблено:

- проведення аналізу матеріалів про автора і його твори;
- дослідження тематики та стилістики наукових праць.

Уточнено:

- систематизацію творчих періодів у біографії автора;
- питання атрибуції окремих наукових видань.

Практичне значення отриманих результатів. Дослідження спрямоване на те, щоб зберегти та донести до широкого загалу інформацію про творчий доробок Романа Дяківа, як складової вітчизняної науки, що має бути осмислений у теоретичному та практичному вимірах. Матеріали дослідження можуть бути використані при розробці курсів з історії українського підприємництва, торгівлі, етнографії, туризму, міжнародних економічних відносин та інших навчальних дисциплін, які викладаються у вищих навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу

Роман Степанович Дяків — непересічна особистість, доля якої є конгруентною до долі рідного краю означеної процесами екзистенційних викликів притаманних періодам активної боротьби за національне визволення та становлення незалежної держави, оскільки основним проявом екзистенції є свобода, яка визначається як відповідальність за результат свого вибору [1].

Він народився 24 квітня 1940 р. у с. Корчин на Львівщині, та дитинство його пройшло в далекому Сибіру, за тисячі кілометрів від рідної Бойківщини, звідки був депортований разом з батьками, що постраждали внаслідок радянської каральної акції спрямованої на нейтралізацію українського визвольного руху, зокрема УПА. Сімейні цінності і переконання, які сповідувалися родиною суперечили офіційній радянській ідеології викликаючи певний когнітивний дисонанс — почуття психологічного дискомфорту, оскільки оточуюче середовище сприймалося як вороже.

Роман Степанович доклав максимум зусиль для того, щоб повернутися на Батьківщину і стати повноправним учасником розбудови вільної Незалежної України. Несприйняття всього імперського, і насамперед російської мови, спонукало його до активної позиції стосовно участі в

процесах дерусифікації ще в ті часи, коли суспільство за інерцією толерувало білінгвістичні практики, а про декомунізацію не було й мови.

Посівши у 2004 р. посаду проректора з наукової роботи в Київському державному інституті декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука він провадив виховну роботу серед педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників навчального закладу, наполягаючи на тому, що вони зобов'язані володіти державною мовою, оскільки статус української мови, як єдиної державної, зумовлений державотворчим самовизначенням української нації.

Він міг жартома зробити зауваження студентам чи просто перехожим, які активно послуговувалися в побуті російською мовою — «Ваша вчителька вас погано навчила розмовляти російською. Це я можу вам заявити авторитетно, як людина в якій сидить п'ятдесят відсотків москаля». Видавляючи з себе і з оточуючого середовища «всяку москальщину» Роман Степанович докладав титанічних зусиль для відновлення та розвою українських традицій.

Щиро обурюючись з приводу того, що інститут, у якому він працював, був розташований на вулиці названій на честь кривавого поплічника ката українського народу Мурав'йова Васо Кіквідзе — домігся перейменування, спочатку тролейбусної зупинки, а потім і вулиці на ім'я славетного і знаного українського художника Михайла Бойчука, чим заслужив повагу всього трудового колективу, а також студентів і місцевих жителів.

Будучи людиною щирою і комунікаційною мав широке коло знайомств серед академічної спільноти, адміністративного і мистецького співтовариства столиці та в регіонах. Влаштував зустрічі трудового колективу з визначними діячами культури, науки та спорту. Частими гостями в інституті були представники діючої влади, знані політики та представники опозиції і дисидентської спільноти.

Зокрема, перший Командувач ВМС Незалежної України (1992–1993), депутат Верховної Ради (II та III скликань), віце-адмірал Борис Кожин виступив перед співробітниками інституту та студентами з доповіддю про поточну політичну ситуацію в країні [8]. Не менш цікавими спікерами були економіст, радник першого президента України, голова консультативної ради при президії Верховної Ради Богдан Гаврилишин, що презентував колективу свою книгу «Залишаюсь українцем» [3], та дисидент радянської системи, правозахисник, український політичний діяч, Герой України Левко Лук'яненко, який поділився спогадами про концтабірне життя політв'язнів-українців, викладеними у книзі «3 часів неволі» [9].

Досить часто запрошував Роман Степанович особистих друзів і не менш цікавих співрозмовників, таких як науковець лікар-фітотерапевт, письменник, художник, академік Української міжнародної академії оригінальних ідей, лауреат премії «Людина 2000 року» за версією Американського Біографічного інституту Євген Товстуха, який провів лекцію на тему: «Фітоетнологія українців» про світовий престиж глибинної науки та високої культури тисячоліть [11], а також внук Івана Яковича Франка — Ролянд Франко з розповіддю про аспекти наукових та культурних традицій, які панували в їхній родині [15].

Приходили на зустріч з академічною спільнотою знані українці з діловими пропозиціями, зокрема, багаторазовий чемпіон світу з боксу у важкій ваговій категорії Віталій Кличко запропонував співпрацю по відновленню рельєфного зображення Архистратига Михаїла на Михайлівському Золотоверхому Соборі, а тодішній мер м. Києва Олександр Омельченко у 2004 році звернувся до провідних фахівців інституту з закликом долучитися до створення аналогічного об'ємного зображення Архистратига Михаїла для подарунка м. Харкову з нагоди 350 річчя його заснування. Всі ці задуми були втілені в життя зусиллями трудового колективу і в першу чергу Р. С. Дяківа.

Надходили пропозиції і до студентської спільноти: так народний депутат п'яти скликань, співорганізатор благодійного фонду «Рідна оселя» та співзасновник етнографічного комплексу «Українське село» Володимир Бондаренко поділився планами стосовно функціонування цього комплексу та запропонував укласти угоду про співпрацю з навчальним закладом і зобов'язався працевлаштувати кращих випускників факультету декоративно-прикладного мистецтва на роботу в цю організацію.

І результат не забарився — у етнографічному комплексі «Українське село» цікаві майстер-класи з гончарства проводив випускник відділення художньої кераміки Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва та дизайну ім. М. Бойчука Олександр Яровий. Відвідувачі комплексу були в захваті від можливості долучитися до процесу створення зразків традиційної української кераміки.

Роман Степанович, як фахівець в галузі економіки, вирішував безліч нагальних питань, які поставали перед навчальним закладом. Ним, зокрема, було створено 26 квітня 2005 року Мистецький благодійний фонд імені М. Бойчука (свідоцтво № 16278), який на підставі Статуту надавав мистецькі послуги усім зацікавленим [2]. Цей фонд функціонує донині.

Провідні фахівці інституту займалися реставрацією пам'ятників, створювали гіпсові зразки для методичного фонду інших мистецьких навчальних закладів, виконували розписи громадських будівель і т. і. Саме з ініціативи і за поданням Мистецького благодійного фонду імені Бойчука стало можливим перейменування вулиці Кіквідзе на вулицю Михайла Бойчука.

Незважаючи на постійну зайнятість організаційними питаннями пов'язаними з навчальним процесом, Роман Степанович завжди знаходив час для наукової роботи. Він започаткував проведення наукових конференцій для студентів та науково-педагогічних працівників, які стали значним внеском у

становлення КДІДПМД ім. М. Бойчука не тільки творчим, а й навчально-науковим мистецьким закладом — одним із провідних в Україні.

Зокрема, у 2004 році, за його ініціативи, було організовано дві науково-практичні конференції: «Національні традиції у декоративно-прикладному мистецтві» та всеукраїнська конференція з нагоди 150-річчя від дня народження І. Франка «Іван Франко — письменник, мислитель, гуманіст, патріот» у яких взяли участь молоді науковці та знані художники.

Коло наукових інтересів Романа Степановича було доволі широке та різмаїте, у його особистому літературному доробку можемо бачити публікації на різноманітну тематику — від висвітлення питань методики та організації інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційної діяльності в Україні, до викладення принципів і особливостей формування етнічних відмінностей різних регіональних груп населення та необхідності пошуку, збереження й уникнення забуття унікальних мовних діалектних перлин нашого народу.

Ним пророблена колосальна робота по підготовці та створенню словниково-енциклопедичних та довідкових видань з різних галузей знань [14]. Зокрема в Міжнародній економічній фундації у 2000 вийшла друком «Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера» за редакцією Р. С. Дяківа обсягом 703 сторінки.

Вона містить 12 тисяч найбільш вживаних термінів, визначень, тлумачень слів та словосполучень з теоретичних та практичних загально-економічних, фінансово-кредитних, банківських, аудиторських, торговельних, бухгалтерських, інформаційних дисциплін, права, державного управління, менеджменту та інших, дотичних до них науково-практичних понять.

Це — перше такого роду в Україні комплексне видання призначене для керівників, спеціалістів народного господарства, підприємців, банкірів, фінансистів, економістів, юристів, менеджерів, науковців, викладачів і

студентів вузів, учителів і учнів, широкого кола людей, яких цікавлять питання бізнесу, господарської діяльності, торгівлі, споживання [4].

У 2006 році побачило світ друге доповнене та доопрацьоване видання «Української екологічної енциклопедії», яка містить понад 10 тисяч найбільш вживаних термінів, тлумачень слів та словосполучень з теоретичних, практичних та науково-практичних питань екології і дотичних до неї точних наук, викладених державною українською мовою [14].

Також за його редакцією в 2008 було видано навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів під назвою «Енциклопедія інвестицій», який охоплює різні аспекти інвестування, від основ та стратегій до конкретних інструментів та ринків. Окрім того, в ньому розміщено посилання на навчальні матеріали та законодавчі акти, що допомагають зрозуміти як вкладати кошти для отримання прибутку. Це наукове видання, перша українська Енциклопедія інвестицій за участю Міжнародної економічної фундації, Української академії наук та Київського національного торговельно-економічного університету, містить 512 сторінок інформації та має ISBN 966-96506-4-X [14].

2012 рік ознаменувався виходом «Енциклопедії інновацій» обсягом 599 сторінок, за редакцією Р. Дяківа. Вона також видана Міжнародною економічною фундацією (МЕФ) і охоплює широкий спектр тем від економіки та техніки до культури й екології, підкреслюючи інноваційні підходи в різних сферах знань, згідно з переліком розділів енциклопедичних видань України. Цей проєкт є частиною ширшого корпусу українських енциклопедичних видань, які документують вітчизняні досягнення та знання [6].

«Енциклопедія Бойківщини: культура, мова, славні імена» вийшла друком у ТзОВ «Зерцало» в 2016 році завдяки Мистецькому благодійному фонду імені Михайла Бойчука. У книзі міститься понад 8000 слів і словосполучень бойківської говірки, що є важливою складовою

загальноукраїнської мови. Значну увагу у виданні приділено визначним людям краю, які присвятили своє життя служінню Батьківщині [5].

Роман Степанович був тісно пов'язаний зі своєю Малою Батьківщиною — періодично відвідував рідні місця, добре знав місцеві традиції та фольклор. Він активно підтримував збереження народних звичаїв, використовуючи зібрану інформацію у наукових дослідженнях орієнтованих на моральні ідеали, притаманні нашому етносу, обстоюючи принципи особистості національної культури.

За його сприяння народний самодіяльний чоловічий хор «Чумаки» — самобутній колектив з дуже прикметним репертуаром під керівництвом Василя Герасимовича Триліса отримав можливість провадити репетиції і здобув сценічну площадку для виступів у актовій залі Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва та дизайну ім. М. Бойчука.

Він також залучив усіх бажаючих співробітників інституту до занять хоровим співом, а Василя Триліса спонукав до викладацької діяльності, як фахівця з етнографії та фольклору. Сам Роман Степанович активно долучився до участі в хорі і власним прикладом заохочував колег до гуртового співу — специфічної терапії, яку Українці розробляли кілька тисяч років. Він мав приємний голос (баритон) і головне — бажання співати, адже саме такі учасники були задіяні у цьому колективі.

Серед його улюблених українських пісень були знані та маловідомі бойківські наспіви, такі як: «По під гаєм зелененьким...», «Гей браття-опришки...», «Ой маю я топір, топір, ще й ковану бляшку...». Часто наспівував коломийки та інші жартівливі пісні. Взагалі жартувати любив і багато його дотепів «пішли в народ» та стали «крилатими висловами».

В колі друзів він міг собі дозволити жартома сказати: — «Нас тут зібралося вузьке коло обмежених людей», про людину низької соціальної відповідальності говорив: — «Що ти з нього хочеш, коли він син робітника і

двох селянок», перед важливою справою: — «Ну що, погнали наші городських», стосовно колег, освіта і компетентності яких не відповідали займаним посадам міг зневажливо мовити: — «Піонервожаті».

Від співробітників очікував відданості справі і володіння фаховими компетентностями. Був безкомпромісним та принциповим — одного разу домігся звільнення з займаних посад трьох викладачів гуманітарних дисциплін, які проводили свої заняття не державною мовою. Та до колег, що сумлінно працювали і виявляли схильність до самовдосконалення, ставився з повагою й пошаною — всіляко підтримував та сприяв їхньому кар'єрному зростанню.

Сам демонстрував надзвичайну здатність до продуктивної роботи, був організованим та цілеспрямованим. Його робочий час був розписаний раціонально по хвиликах. Часто після насиченого трудового дня в навчальному закладі він до півночі засиджувався над черговою науковою статтею чи новим словником. В останній період свого сповненого цікавими зустрічами з видатними людьми та багатого на історичні події життя вирішив написати книгу спогадів.

У контексті цієї теми Роман Степанович звертався до колег з проханням долучитися і допомогти підібрати ілюстративний матеріал. Почав збирати світлини на яких було зафіксовано цікаві моменти з життя навчального закладу та особисті фото на тлі історичних моментів становлення нашої державності.

Нажаль цьому проєкту тоді не судилося бути здійсненим — важка хвороба обірвала роботу на підготовчому етапі процесу написання книги спогадів. Наразі його донька Софія Науменко-Дяків вирішила продовжити його починання і оприлюднити зібраний ним матеріал, доповнивши його спогадами друзів та колег Романа Степановича, під назвою «Спогади білого Ворона».

Він пішов з життя 10 червня 2020 року, невчасно, сповнений життєвої наснаги і планів на майбутнє — в час коли світ причаївся нажаханий епідемією смертельного вірусу COVID-19. Та незважаючи на несприятливу епідеміологічну ситуацію попрощатися з ним до церкви Святого Миколая, яка знаходиться в урочищі Аскольдова Могила, прийшло багато колег і друзів, що засвідчило його беззаперечний авторитет серед академічної спільноти.

Висновки

З огляду на досягнуті результати дослідження можемо зробити наступні висновки та узагальнення. В українській соціальній та гуманітарній сфері новітнє бачення ролі й місця особистості в соціумі набуло належного поширення лише у пострадянську добу, тому раніше ті хто присвятив своє життя служінню Україні, боротьбі за її волю, займався просвітницькою і політичною діяльністю не завжди посідали чільне місце у наукових виданнях і мистецтвознавчих розвідках.

Роман Степанович Дяків не був виключенням і тому наразі у цьому дослідженні було зосереджено увагу на висвітленні наявної джерельної бази, у якій приділено увагу його науковому спадку — на жаль серйозних розвідок аналітичного характеру не виявлено;

Проаналізовано зразки його друкованих видань і зроблено висновки стосовно сфери його зацікавлень, які безпосередньо дотикаються до проблеми аналізу і збереження національної культури та цінностей притаманних нашому етносу. Визначено наявність впливу його наукового доробку на процеси формування національної самосвідомості в контексті соціокультурного поступу суспільства в другій половині XX — поч. XXI ст;

Здійснено аналіз творчих зацікавлень автора в окремі періоди його діяльності. Зазначено, що отримавши освіту економіста Роман Степанович приділяв постійну увагу цьому напрямку і зробив вагомий внесок у розвій національної економіки, як засновник Міжнародної економічної фундації для

сприяння українському підприємництву, та фундатор Мистецького благодійного фонду ім. М. Бойчука.

Окрім того, публікації різноманітного спрямування, які висвітлюють питання методики та організації інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційної діяльності в Україні, а також принципи та особливості формування етнічних відмінностей різних регіональних груп населення та зосередження на необхідності пошуку і збереження унікальних діалектів нашого народу завжди були пріоритетним напрямком його досліджень [4,7];

Виявлено певні особливості авторського стилю і термінології притаманних науковим творам Р. Дяківа. У своїй літературній практиці він використовував принципи наукової достовірності і всебічності, культурознавчий та мистецтвознавчий підходи, а також історичний, компаративний (історико-порівняльний), соціокультурний методи, які давали змогу всебічно вивчити та проаналізувати фактологічний матеріал і створювати якісний контент;

З'ясовано значення наукової діяльності Р. Дяківа для становлення вітчизняної наукової школи. Обіймаючи 2000-2004 рр. посаду заступника директора Інституту українознавства та проректора Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну в 2004-2009 роках він видав низку статей з українознавства, мистецтва, екології, економіки і є автором близько 100 наукових праць, які стали особистим вагомим внеском, що сприяв розвою вітчизняної науки.

Незаперечним є той факт, що роль особистості в історії полягає у її здатності впливати на хід подій, прискорювати чи уповільнювати їх, а також гуртувати навколо себе однодумців для реалізації певних ідей. Вони можуть здійснювати індивідуальний вплив на конкретні вчинки, або ж на фактори, що формують суспільний лад. Історичні процеси є результатом взаємодії об'єктивних умов і дій конкретних особистостей [10].

Саме такою особистістю і був Роман Степанович Дяків, який залишив помітний слід в історії нашого народу, зробив вагомий внесок у процеси становлення незалежної держави Україна. Він був науковцем, державним та громадським діячем, політиком, а також людиною, яка здобула популярність завдяки своїм вчинкам, творчості та впливу на події, що формують поступальний характер розвитку суспільства.

Список використаних джерел

1. Боришевський М. Й. Особистість у вимірах самосвідомості: монографія. К.: Еллада, 2012. 608 с.
2. Вдосконалення організації фірмової торгівлі / Р. С. Дяків, А. В. Рудавський. Київ: Техніка, 1988. 174 с.
3. Гаврилишин Б. Д. Залишаюсь українцем: спогади / Богдан Гаврилишин.— К. : Унів. вид- во. ПУЛЬСАРИ, 2011. 288 с.
4. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера/ Р. С. Дяків [та ін.]; ред. Р. С. Дяків. К. : Міжнародна економічна фундація, 2000. 703 с.
5. Енциклопедія Бойківщини: культура, мова, славні імена/ за ред. Дяківа Р. Київ: Зерцало, 2016. 408 с.
6. Енциклопедія інновацій / за ред. Дяківа Р. Київ: Міжнародна економічна фундація, 2012. 600 с.
7. Інноваційний вектор паливно-екологічної експансії в автотранспортній сфері / Р. С. Дяків, А. В. Бохан // Київ: Агросвіт. 2009. № 24. С. 35-38.
8. Кожин Б. Шануймося, панове офіцери. До 10-річчя Спілки офіцерів України 1991–2001 рр.: документально- історичний нарис. К.: Варта. 2001. 397 с.
9. Лук'яненко, Л. Г. З часів неволі. Сосновка-7 / Л. Лук'яненко; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ: МАУП, 2005. 520 с.

10. Прицак О. Людина без історії — то людина без свідомості // Віче. 1996. № 3. 80 с.
11. Товстуха, Є. С. Фітоетнологія українців [Текст] / Є. С. Товстуха. К. : Українська академія оригінальних ідей, 2002. 351 с.
12. Шаповал, Ю. Г. Україна Людей. Особистість у контексті національного чину / Ю. Г. Шаповал. Львів, 2001. 276 с.
13. Відомі імена. Мукачівський кооперативний фаховий коледж бізнесу. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.mktek.com.ua/>
14. Список українських енциклопедій. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
15. 10 цікавих фактів про Роланда Франка. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://frankovi.com.ua/10-tsikavyh-faktiv-pro-rolanda-franka/>

References

1. Boryshevskii M. J. (2012). *Osobystist u vymirah samosvidomosti: monographiia. [Personality in dimensions of self-awareness: monograph]*. Kyiv: Ellada [in Ukrainian]
2. Diakiv R. S., Rudavskii A. W. (1988). *Wdoskonalennia organizatscii firmovoi trgovli. [Improving the organization of branded trade]*. Kyiv: Tekhnika [in Ukrainian].
3. Gavrylyshyn B. D. (2011) *Zalyshaius ukraintcem: spogady. [I remain Ukrainian: memories]*. K. : PULSARY [in Ukrainian]
4. Diakiv R. S. [ta in.] (2000). *Entsyklopediia biznesmena, ekonomista, menedjera. [Encyclopedia of a businessman, economist, manager]*. Kyiv: Mijnarodna ekonomichna fundatsiia [in Ukrainian]
5. Diakiv R. S. (2016). *Entsyklopediia Bojkivshchyny: kultura, mova, slavni imena. [Encyclopedia of Boykivshchyna: culture, language, glorious names]*. Kyiv: Zertcalo [in Ukrainian]

6. Diakiv R. S. (2012). *Entcyklopediia innovatsij. [Encyclopedia of Innovation]*. Kyiv: Mijnarodna ekonomichna fundatsiia [in Ukrainian]
7. Diakiv R. S., Bokhan A. V. (2009). *Innovatsijnyi vector palyvno-ekologichnoi expansii v avtotransportnij sferi. [Innovative vector of fuel-ecological expansion in the motor transport sector]*. Kyiv: Agrosvit. № 24 [in Ukrainian]
8. Kozhyn B. (2001). *Shanuimosia, panove ofitcery. Do 10-richchia Spilky ofitceriv Ukrainy 1991–2001 rr.: dokumentalno-istorychnyyi narys. [Let's respect, gentlemen officers. To the 10th anniversary of the Union of Officers of Ukraine 1991–2001: documentary and historical essay]*. K.: Барта [in Ukrainian]
9. Lukianenko L. G. (2005). *Z chasiv nevoli. Sosnovka-7. [Since the days of captivity. Sosnovka-7]*. Mizhregion. akad. upr. personalom. Kyiv: MAUP [in Ukrainian]
10. Pritsak O. (1996). *Liudyna bez istorii — to liudyna bez svidomosti. [A person without history is a person without consciousness]*. Wiche. № 3. 80 [in Ukrainian]
11. Tovstukha E. S. (2002). *Fitoetnologiiia ukraintciv. [Phytoethnology of Ukrainians]*. K. : Ukrainska akademiia oryghinalnykh ideii [in Ukrainian].
12. Shapoval, Iu. G. (2001). *Ukraina Liudej. Osobystist u kontexti natsionalnogo chynu. [Ukraine of the People. Personality in the Context of National Rank]*. Lviv [in Ukrainian].
13. Widomi imena. [Famous names]. www.mktek.com.ua Mukachivskii kooperatyvnyii fakhovyyi koledj biznesu. Retrieved from <https://www.mktek.com.ua/> [in Ukrainian].
14. Spysok ukrainskikh entcyklopedii. [List of Ukrainian encyclopedias]. [//uk.wikipedia.org/wiki/](http://uk.wikipedia.org/wiki/) Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/> [in krainian].
15. 10 tsikavykh faktiv pro Rolianda Franka. [10 interesting facts about Roland Franko]. frankovi.com.ua/ Retrieved from <https://frankovi.com.ua/10-tsikavyh-faktiv-pro-rolanda-franka/> [in Ukrainian].